

A mű címe: Fokról-fokra

Szerző neve: Takács Réka Rebeka

Intézmény, kar: Eötvös Loránd Tudományegyetem, Berzsenyi Dániel Pedagógusképző Központ

Szak: Képi ábrázolás, 5. félév

Témavezető neve, beosztása: Nagy Gábor György, adjunktus

A „Fokról-fokra” című sorozatom jelenleg 5 darab festményből áll, amelyekre hegycsúcsokat festettem akril festékkel és spray-vel. Érdekessége, hogy nem szokványos hordozóra készült, hanem padláson talált ajtókra. Ezen munkám az újrahasznosítás és a változás témáit ölelik fel, mindezt úgy, hogy közben a tájképfestészet műfajába illeszkedő alkotás, mellyel a természet monumentalitását szeretném hangsúlyozni. Az ajtók, melyek egykor funkcionális szerepet töltöttek be, most új életre keltek, művészeti eszközként szolgálva. Ez a folyamatos változás körforgásának szimbólumává vált.

A cím a hegyek csúcsaira és a festészeti technikára is utal egyaránt. A festékrétegeket száradás után fokozatosan, többször vittem fel, folyamatosan egymásra építve őket. Ezáltal a festék rétegződött, így a hegyek felületét idézve.

Az ajtókra való festés előtt kis fatáblákra vázlatokat készítettem, szintén akril festékkel. Ebből 8 darab készült, amelyek elősegítették a kompozíciók finomhangolását és segítettek abban, hogy a technikai és esztétikai szempontok harmonikusan illeszkedjenek.

Az első két ajtó esetében csak hagyományos akril festéket használtam ecsetek segítségével, de a többinél a festékspray is szerepet kapott. A spray használatát egy másik, a *Lenyomatok* című projektem inspirálta, ahol stencilekkel és festékszóróval dolgoztam, ez által pedig nagy

lendületet kaptam arra, hogy ebbe a munkámba is belevigyem ezt a technikát. Ekkor kezdtem el felfedezni a lehetőségeit, mint a gyors és szórt textúrák. Ennek száradása után vittem fel rá az akril festéket, ez a rétegzettségét még inkább gazdagítja.

Fontosnak tartom itt megemlíteni, mivel témájában és médiumában is hasonló *Lenyomatok* című sorozatomat, amely más módon dolgozza fel ugyan azt a témát, a változást. A kiindulási pontom a saját mindennapjaim az egyetemen, amely pillanatait megörökítettem fényképekkel, majd digitális rajzokat, abból pedig kartonra stenciles technikával fűjt képeket készítettem. Ezek hétköznapi jelenetek, az egyetemi életemben gyakran előfordulnak, de pont azért különlegesek, mert hamarosan többet nem fogom átélni őket és napról-napra kevesebb lesz ezen pillanatok száma. A változás folyamata miatt jelenleg a közvetlen környezetemben és az életemben is lezárul egy korszak, elszakadok azoktól az emberektől, akikkel a mindennapjaimat töltöttem, ez pedig fájó pont számomra. Ezért is fontos felismernünk és szem előtt tartanunk az élet ciklikusságát. Más motívummal, de ezt a témát dolgozom fel a *Fokról-fokra* című sorozatban is.

A hideg árnyalatok – kékek, szürkék és fehérek – dominálnak, ezzel tükrözve a hegyek zordságát és szépségét, néhol megőriztem az ajtó eredeti textúráját.

Az ajtók, amikre festettem már kidobott, használatban nem lévő tárgyak voltak, amik ezzel elvesztették a funkciójukat. Azonban azzal, hogy rájuk festettem új szereppel ruháztam fel őket, műalkotások lettek, így újrahasznosultak. Eredeti funkciójuk szerint ezek az ajtók elektromos szekrények részei voltak, és egyszerre töltöttek be védelmi és esztétikai szerepet. Elsődleges feladatuk az volt, hogy megóvják az embereket az esetleges balesetektől, miközben elrejtették a kábeleket és a szekrény belső elemeit, ezáltal rendezett megjelenést biztosítva. Eredeti szerepük teljesen megváltozott, ahogy az életben is a folyamatos változások között éljük a mindennapjainkat, ez pedig sokszor negatívnak tűnik, de valójában a változás jó. Formájuk hosszú és kecses, ami természetüknél fogva meghatározza, hogy mit lehet rájuk festeni és hogy a vertikális kompozíció a legideálisabb a hegycsúcsok festéséhez. Ez szintén különlegessé teszi a művet, hiszen a tájképeket jellemzően horizontális tájolásban készítik, a hegyeket pedig sokszor panorámaképeken örökítik meg, amelyek szintén vízszintes elrendezésűek. Érdekes párhuzam, hogy a panorámafotók is több képből állnak össze, akárcsak ez a sorozat.

A festékspray használatában, valamint az ajtókra való festésben Jean-Michel Basquiat, jelentette számomra az inspirációt, a hegycsúcsok ábrázolását pedig Conrad Jon Godly munkásságával tudom párhuzamba állítani.

A sorozat gondolati előzményeként a „változás” hívószóra festettem tájképeket, amiken a hegységképződés folyamatát örökítettem meg.

Változás fogalma:

1. Mássá alakulás, amikor egy személy, élőlény, dolog fokozatosan módosul új tulajdonságok, sajátságok szerzésével vagy a régiek elvesztésével.

2. Körülmények mássá válása; állapot, helyzet, személyek teljes cserélődése.

A hegyek motívuma kettős jelentéssel bír: egyrészt a természeti táj időtlenségét, másrészt a változások dinamikáját szimbolizálja. A hegyek formai állandósága éles kontrasztban áll az emberi élet gyors változásaival, amelyeket saját életemben is megtapasztalok. E műveket a „változás” fogalma inspirálta, amelyet a hegységképződés folyamatával állítottam párhuzamba.

A hegységképződés emberi léptékkal nagyon lassú, évmilliók alatt lezajló folyamat. A hegyeket többféle természeti jelenség alakítja, ilyen például a lemezmozgás, amely során a tektonikus lemezek ütköznek, vagy egymás alá buknak, így jött létre a Himalája is. Vulkáni tevékenység során a láva is alakíthat hegyeket, mint a Fuji vagy a Kilimandzsáró. A hegyek változását sok erodáló folyamat alakítja a jég, víz, szél és hőmérséklet miatt. Valamint a gleccserek mozgása is erőteljesen formálja őket.

Az emberek életében bekövetkező változások elkerülhetetlenek és sokféle formában jelennek meg. Ezek lehetnek külső vagy belső eredetűek, lassúak vagy hirtelenek, de mindenképpen alakítják személyiségünket, kapcsolatainkat és világlátásunkat. Számomra jelenleg a legfontosabb változás, amely ezt a munkát is inspirálta, hogy ez az utolsó évem az egyetemen, így hamarosan egy, a szűk környezetemet érintő változás fog bekövetkezni. Ez a gondolat szomorúsággal és félelemmel tölt el. Nagyon szerettem itt tanulni és értékes embereket ismertem meg. Az a tudat, hogy hamarosan el kell búcsúznom ettől a közegtől, rendkívül nehéz számomra, és mély nyomot hagy a mindennapjaimban. A legtöbb ember gyakran örömmel várja, hogy megszerezze a diplomáját és tovább lépjen, számomra ez a lezárás fájdalmas. Ez a változás nemcsak egy korszak lezárását jelenti, hanem annak a felismerését is, hogy mennyire múlandóak és törékenyek a kapcsolatok, még akkor is, ha mély nyomot hagynak az ember életében. Azonban, ahogyan a mondás tartja: 'ahol becsukódik egy ajtó, ott kinyílik egy másik'. Valamint az emberek is ki- és be- lépnek más emberek életébe, mint ajtókon keresztül. Amikor azonban ezt a természet grandiózus folyamataival, például a hegységképződéssel állítom szembe, azok egészen eltörpülnek. Egy hegy kialakulása évmilliókon át tart, az emberi élet

ehhez képest szinte csak egy pillanat. Az univerzum hatalmas tér- és időbeli dimenzióihoz mérten aprók vagyunk, és a problémáink jelentéktelennek tűnhetnek. Mégis, ezek a „kis” emberi érzések formálnak, változtatnak minket.

A műveket installálhatjuk függőlegesen, álló helyzetben, ezzel reflektálva az ajtók eredeti szerepére, valamint egymás takarásában még érdekesebb lesz a kompozíció. A sorozat másik installálási lehetősége, hogy az ajtókat felfüggesztve helyezzük el a térben. Ez a módszer lehetővé teszi, hogy a néző megemelje tekintetét, így az alkotás még jobban idézi a hegyek monumentalitását és az érzetét annak, hogy a hegycsúcsok felé nézünk.

A sorozatból elsőként elkészült két festmény már szerepelt kiállításon az ELTE Savaria Egyetemi Központ Zéró Galériájában megrendezésre kerülő csoportos kiállításon.